

Heinrich Rudolph Redecker

**Rector Universitatis Rostochiensis Heinricus Rudolphus Redeker/ I.U.D. P.P. ...
Ad exequias, quas Matronae ... Elisabethae Sithmans/ Vir ... Dn. Fridericus
Clatten/ ICtus Excellentissimus, & Sereniss. Duc. Mechl. Consiliarius
gravissimus, nunc viduus moestissimus ... paratas cupid, Omnes Cives
Academicos ... invitat**

Rostochii: Kilius, [1667]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/pnn774758716>

Druck Freier Zugang

Redeker, H.R.,
in
E. Sithman,
uxor. F. Clatte
Rostock. 1667.

10.

RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
HEINRICUS RU-
DOLPHUS *Redeker/*

J. U. D. P. P. Sereniss. Ducis Mechl. Consil.

Consistorii Ducalis Assessor, & Facult. Jur.

DECANUS,

Ad exequias,

quas

Matrone Nobilissima

ELISABETHÆ
Sithmans/

VIR

Nobilissimus, Amplissimus & Consultissimus

DN. FRIDERICUS

Claren/

JCTus Excellentissimus, & Sereniss. Duc.

Mechl. Consiliarius gravissimus,

nunc viduus moestissimus,

in æde D. Mariae sacrâ, hoc die, hora I.

post meridiem,

paratas cupit,

Omnes Cives Academicos, omnesq; literatos & lite-
rarum fautores officiose & peramanter invitati.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILI, Acad. Typogr.

Salutem!

Uper Vir Nobilissimus & Consultissimus
DN. FRIDERICUS Clatten J. U. D.
celeberrimus, & Sereniss. Duc. Meckl.
Consiliarius Amplissimus, amicus noster
honorandus, filia suæ Iyavissimæ sum-
mæ cum animilætitia celebrabat nu-
ptias, nec quicquam, quod ad am-
plificandam illam festivitatem sacere
videbatur, intermittebat. Nunc

Conjugi sue desideratissime, Matrone No-
bilissima ELISABETHÆ Sithmans / que pietatis & virtutis, dum
viveret, probatissimum fuit exemplar, & sui sexus decus, exequias
celebrat, adeoq; justa, h. e. extremum amoris debitum, ipsi ho-
die solvit. Ita res humanas sapientissimus rerum omnium ar-
biter disponit, ut æstatem hyems, diem nox, & lætitiam tri-
stitia sequatur. Adeoq; non patitur sinceram esse vel fortu-
nam vel voluptatem humanam, quin sollicitum quid ipsum
præsens gaudium interpellet. Ita enim cottidiè inter mortales
contingit, & hic in toto orbe antiquus est ordo, ut dolorem
voluptas, voluptatem autem rursus dolor à tergo insequatur,
itaque in humanis dulcia amaris, læta tristibus, & hæc illis ira-
innexa, & involuta sint, ut explicari nullo humano consilio
possint. Unde verissimum illud comici esse fatendum est: Ita-
cuig, comparatum est, in estate hominum, voluptatem ut mæror comes
consequatur. Nec quidem nimium doleat quisque qui pius,
aut Christianus est, imò prudentiores Gentilium inde solamen
admittunt, quod levius fiat patientia, quicquid ab homine
corrigi vel tolli nefas; Attamen non potest non dolere quis-
quis maritus est, si dulcissimam amittat conjugem. Nec solam
suppeditare novit mæstissimo marito, nisi qui parem susti-
nuit miseriā. Nullum enim arctius inter homines est vincu-
lum, vel amabilior necessitudo, quam inter veros conjuges,
quatenus divinarum simul & humanarum rerum consortium

sanc*t*e

sanctè colunt, & individuā vitæ consuetudine intaminatum ser-
vant amorem. Ideo uxor non est particula quædam pectoris
mariti, uti liberi æstimantur, sed cum viro caro una & anima
una, adeoque plus quam dimidium cordis. Neque in sacrâ
vel prophanâ etiam historiâ illa infucati amoris & individuæ
necessitudinis occurunt exempla, liberorum erga parentes,
quæ passim obvia sunt uxorum erga maritos. Sic Admeti Thes-
salorum Regis, nullus nec agnatorum, nec cognatorum, nec
liberorum repertus est, qui ipsum, in discrimine vita constitutum,
à periculo mortis, quod oculis ejus obversabatur, libera-
ret. Ast fecit hoc Alcestis uxor ejus, quæ cum propriæ vita di-
spendio, ut mariti mortem declinaret, vitamque ejus redime-
ret, se suapsc sponte obtulit, atque ita omnem reliquam neces-
situdinem sanguinis, sincero amore inducta, superavit. Sic
Atradatæ, Gufiorum Regis conjunx, unâ cum marito, ut amo-
rem conjugalem contestaretur, rogum concendit, vitæque
suæ terminum ipsa sibi posuit. Et Laudamea Protephilai Uxor,
& Evadne Capanei conjunx, eò quod maritis orbatæ sunt, tam
dolenter & acerbe illorum mortem tulerunt, ut rædio vita ad-
actæ sibiipsis violentas inferrent manus. Harum quidem factum
non usque adeo adprobandum, affectus tamen laudandus, &
castissimi ignes æstimandi sunt. Imò quantum amoris incen-
diuum in conjugum pectoribus intemeratis flagret ex illis, & quæ
plura collegit in hanc rem exempla Valer. Maximus, abunde
animadverti posse judico. Ubi ergo amor major & flagrantius
desiderium, ibi etiam gravior & acerbior est jactura rei, & qui
hanc subsequitur, animi dolor & luctus. Adeoque fieri non
potest, ut maritus, sine afflictione cordis, & sine angore ani-
mi mortem uxoris inviissimæ ferat, nisi de duris genuit quem cau-
tibus horrens caucasus, Hyrcanæq; admirunt uberatigres. Atque
ita ex homine hominem exuat necesse est, quitanto non mo-
veatur calu, & quem non prosternat tam stupendus mœror.
Neque eriam potuit Viro Nobilissimo, qui hanc nobis scriben-
di occasionem dedit, major venire atque acerbior clades; quā si
orbetur conjugæ, quæ sui juxta ac liberorum & studiofissima &

Mantissim a fuit , singularique cum prudentia rem familiarem ,
cum iuris publicis occupatus fuerit , administravit Quoniam
itaque Nobilissimæ hujus Matronæ virtus & vitæ innocentia ,
quæ apud omnes huc dum superstant , laudemque haud vulga-
rem deponunt , ut justa ipsi persolvantur , & dignum vitæ testi-
monium ipsi suspendatur , merentur . De ejus majoribus cla-
rissimis , vitæ innocentia , moribus inculpatis , & morte beatissi-
mâ omnium optimè testantur quæ hunc in finem subsequen-
ti scripto mihi sunt exhibita , quæque huc integrè referenda
duxi : Vitam debet Lectissima illa , a commi virtutum comitatu Or-
natissima , non ita pridem in Deo piè denata , DN. ELISABETHA
Sithmans / probatissima pietatis pariter ac fame , parentibus jam-
sequentibus . Pater fuit Vir Nobilis . DN. CHRISTIANUS
Sithman / olim Hypothecarius auff Wizendorff / in Mecklenburgi-
co districtu , vulgo Kläkerort / Lubeca sinitimo . Mater fuit vene-
randa ac pientissima Matrona , DN. CATHARINA Oehmken / rei
familiaris administranda peritissima . Avus paternus fuit , admo-
dum Reverendus , & Nobilis Vir , DN. SIMON Sithman / Can-
onicus in Havelberg in Marchia Brandenburgica . Avia paterna
DN. ELISABETHA Litzman / vita & morum elegantiæ propri-
mis predita . Avus Maternus , Vir Nobilis ac Strenuus , DN. JO-
ACHIM Oehmken / cuius initio opera magni fuit in multis expedi-
tionibus , contra capitem Christiani nominis hostem , quiq; in eo ma-
nere , ob fortitudinem , quæ excelluit , animiq; magnitudinem , precla-
ra stipendia meruit : post deinde , que virtutis vnu est , ut in obscuro la-
tere non possit , ob insignem Matheseos & Geometria scientiam , à Se-
renissimis Principibus , quorum dextre tum temporis Megapolitane
gentis incolumitas erat commissa , accessitus , in duas lineas (Sver-
zensem scilicet ac Gustrovensem) Ducatu Mecklenburgico ipsiusq; fi-
ribus , quo ad utramq; partem , accuratissimè distinguendis , non cum
vulgari nominis laude , suam nedit operam : novissime tandem per
plurimorum annorum decursum Praefecti Stavenbagensum pruden-
tissimi ac soleriissimi munere defunctus fuit . Avia Materna , Ma-
tronæ omni virtutum splendore , que in multib[us] examen cadere pos-
sunt , conspicua , nomine ELISABETHA Levenau . Proavus Pater-

848

nus fuit, Nobilis DN. ANTONIUS Sithman / Prefectus quondam
in Electoratu Brandenburgico, fidelissimus ac diligentissimus. Pro-
via Paterna integris ac incontaminatis moribus, Nobilissima Femina,
DN. CATHARINA von Schossen. Proavis Maternus, Vir an-
tique virtutis ac fidei, DN. DANIEL Dehmke / Consul quondam
apud Lubizenses in Megalopoli prudentissimus. Proavia Materna,
Femina optimi exempli, CATHARINA Schröders. Ab hisce
bonestissimis ac omnino inculpatis Parentibus, pientissima Nostra sen-
sibus ac animo jam licita, die 25. Septembr. circa decimam vesperti-
nam Anno 1615. filii Wixendorff ortum duxit: die autem 4. Octobr.
proximi Mensis, Christianismo insignita, & tinctione sacra Ecclesiae
inserta, ejus haud postremum extitit membrum. Adulterio facta, iis
virtutibus fulgere occipit, quibus sexus sequior mirifice commendari,
vehementerq; ornari consuevit. Nam & ab ineunte aetate cum sum-
mâ fide atq; diligentia, à Parentibus per Praeceptores optimis moribus
imbuta, ac educatea, tūm legere, tūm scribere didicit, artemq; Arith-
meticam sollicitè tractavit. Rei autem domesticæ gerenda laude ita
claruit, ut, quibus fama ejus & vita notitia fuit, non possint non fate-
ri, tale meam fuisse Matrem familiæ, ui que opportune largâ dare
manu, ita & omnia intra frugalitatis fines scite probeg; revocare callue-
rit. Anno 1640 DN. D. FRIDERICO Clatten / Consiliario Meck-
lenburgico, optimè merito, jam beatissima uxori ultimum honorem
exhibenti, notaq; virtutis desiderium lacrymis & suspiriis summe te-
stanti, in nomine S. S. Trinitatis, usq; ad benedictionem & copulanz
sacerdotalem, sponsata, postea cum eodem, die 25. Septembr. Anno
1643. in Arce, qua est NeuenBucov, clementissimo Principis indultu,
nuptiale sacrum auspicato omni celebavit. Constante Matrimo-
nio, benedictio Divini Numinis non defuit, siquidem ejus munere atq;
concessu, diversi sexus liberos suscepserunt. Prima soboles, CATHA-
RINA DOROTHEA, die 17. Maii anno 1644. terrenam hancce in-
troivit vitam, jam verè Nobilissimo Sternuo ac Fortissimo viro, DN.
ZACHARIÆ Holsten / Regie Majest. Svecia quondam, uti voca-
tur, Generali Adjutante, & in Elaber Hædrario, anno 1662. Mense
Januar. nupta est; quorum matrimonium Deus Ter. Opt. Max. sicuti
hactenus fecit, felici successu secundet. Anno 1645. hujus lucis usurpa
frui,

frui capit filius, nomine CHRISTIAN, LL. Studio^{sus}, qui medius
lacrymas inter suspicag^{es}, extremum filialis ac sincer^a pietatis per solvit
officium. Anno 1646. die 16. Septembris filie alii, nomine ELISABE-
THE, mortalium communis caeli spiritus obtigit, qua superiori anno
circum mensem Novembr. Amplissimo & Consultissimo DN. MARTI-
NO Collern / J. U. D. & Practico Celeberrimo in matrimonium
collocata est. Anno 1648. alia gnata, nomine AGNETA, cœtibus
hominum interesse caput, cui jam rei familiaris administratio & onus
incubit. Anno 1649. GEMELLOS enixa est hec nostra placide
ex misericordia vallis abrupta, alterum mortuum, alterum vivum, post
16. septimanarum intervallum, rursus è vita emigrantem. Anno 1651.
filiola quedam SOPHIA progenita est, quæ jam annos nata duos, per
mortem è medio Jublata. Anno 1653. iterum filio recenti, familia est
adacta, cui inditum nomen WILHELMI, qui anno etatis tertio,
animam Creatori suo reddidit. Anno 1655. puella suscepta est, nomine
ANNA ELISABETHA, aurà quæ adhuc fructatur. Anno 1656. Filia
alii nata SOPHIA, itidem superstes. Denig^e Anno 1657. Filiola
natu minima, MARIA CATHARINA, adhuc per Deiciraniam in
vivis. Fuit itaq^e beatissime memoria Du. Mater undecim; Avia
vero trium liberorum: quorum priorum septem, posteriorum autem
duo adhuc etatem agunt, reliquos invida mors parcer nec^a scia, diutius
superesse non permisit. Christianismum quod attinet, omnis ejus fuit
in amore Dei & Divini verbi, per totam vitam, deixa cura atq^e cogita-
tio, sacrà Synaxi sepe numero usq^a, ac demum septimo ante obitus
diem, remissorebus humānis nuncio, mystico illo viatico ad migratio-
nem sepe preparantem instruxit: sanctimoniam vita & morum inno-
centiam, ex quibus vera Mater familias cognoscitur, exemplum nota pu-
dicitia, ac planè inculpatæ integritatis prebuit non solum liberis,
quos scālō per Preceptores educari curavit: sed etiam omnibus notis,
ignotis; summis, insimis; remotis, vicinis; agrotis, valentibus;
fortunatis, infortunatis; ut paucis, quod res est, dicam, bo-
nestissime vixit, ac eam tam pieletatis, quam frugalitatis laude mirific-
ce floruisse, nemo non constitetur & gaudet. Ex morbo vero, quò tan-
dem extincta, per triennium ferè, cum ineffabiliter corporis dolore
laborare, aquæ attamen ac patienter sustinuit. Interea temporis Ex-
perien-

perientissimorum Medicorum, ut puta DN. D. CASPARI Marchem.
& DN. D. JOHANNIS Bachmeisteri Professorum famigeratissimorum anxia cura non defuit, qui quantum in humana ope atq; consilio situm est, tantum certe desiderari non possunt. A 19. usque ad 20. diem præter lapsus Mensis Martii in morbum recidens, singulari flagravit cum DN. Marito, gravi negotiorum causâ peregrè absente, colloquendi cupiditate, qui, literis per publicum tabellarium missis, demonstravit, vix ante 28. ejusdem mensis diem, domum se esse repetitum. Verum enim vero, quæ animus aliquid presagiret mali, redditum dies noctesq; maturans, 26to preteriti mensis, bene mane uxorem valde decubentem, suasq; manus, veluti de reditu gratulabunda, exosculantem offendit. A meridie fere circa horam 4 tam mœstissimum Maritum valere iussit, liberos ei commendans: accessum etiam Filium unicum serio monuit ad ingenuarum doctrinarum studia diligenter urgenda, & ut, si quid humanitus (quod tamen omen faventia fata longissime arceant) Patri acciderit, suas commendatis simas sibi haberet sorores. Quo facto, & benedictione effusa super filium filiasq; ad Deum ardenteris precibus, praesenti animo, conversa, tertio inde die, medio tempore matutina hora quarte & quinque, placidissimo sopore expiravit, atq; ita cortinam clausit, transactam sibi mortaliter vita fabulam testata, etatis anno 51. mense Octo, die secundo, hora 6ta. Morbi Nobilissimæ hujus Matronæ omnium equidem optimè & novit & descripsit, Vir Experientissimus & Excellentissimus DN. JOHANNES BACHMEISTERUS Med. Doct. & P. P. celeberr. collega & compater noster honoratissimus: Ex quo primum tempore Nobilissima Matrona ELISABETHÆ CLATTIÆ corpus mihi innotuit, ejusq; cura à provido Dn. Marito mee commissa fuit dexteritati ac industria, id ipsum plane Scorbuticum atq; Cacheoticum repert. Cum autem Scorbutus malum opus sit; varia scilicet morborum genera subdole singens: Ita etiam bic Intemperiem ventriculo, Epati, Lieni, Renibus, Vesicæ nec non Pulmonibus imprimebat; Imò latius serpendo vires suas quoquo versum in omne corpus diffundebat. Hinc per intervalla oriebantur Febris, tertiane, continua, intermittentes, acuta; Tussis, Respirandi difficultas, intumescensia Veniris, Appetitus prostratus, Urinæ suppressio, Calculus, & quod maximum, tam enormes Hamorrhagia,

ut chm

et cum sanguine vel ipsam animam jam exhalasse crederent adstans;
Tam gravibus tamq; continuis animi deliquis conjunctime erat hoc
profluvium. Quibus omnibus quamvis à me ut Ordinario Medico gene-
rosis obviam itum sit remedium: Tamen ante aliquot septimanas sponte
& confessim absq; evidenti causa Sanguinem iterum tām liquidum
quam grumosum mejendo effundebat, cum imi Ventris pectinis & peni-
nai dolore. Sanguinem autem vita nostrae thesaurum, nature dilectione
filium, commune corporis nostri pabulum, fomentum nativi caloris,
succumq; nobis valde amicum, imo eorum omnium. que in corpore no-
stro sunt, maximè nobis familiarem esse, Galenus lib. de vivor. anat. c.
1. lib. d. curat. per. V. S. c. 5. Comment. s. Aphor. 64. Et l. 6. d. loc. Affect.
c. 4. statuit. Hinc quoq; per insignia hecce atq; gravissima profluvia
atq; eruptiones vires tandem ita exhaustæ apparuerunt, ut vix spiri-
tum amplius ducere ipsi liberum esset. Obortis itaq; variis leipothymis
cum motibus convulsivis variarum corporis partium, tandem placide
cum sanguine vitam depositus, nobis vivum exemplum, in sanguine
sc. Vitam consistere relinques. Hæc sunt quæ de nobilissimæ par-
ter & pientissimæ hujus matronæ, cui boni omnes longiora viræ
spatia precabantur, origine laudatissimâ, moribus honestissimis,
& morte beatissimâ dicenda fuerunt; Hæc etiam sunt, quæ mœ-
stissimum ejus maritum vehementissimè excruciant, & liberis
solertissimâ matre orbatis calidissimas excutiunt lachrymas.
Adhibuit Nobilissimus DN. Maritus omnem maritalem curam,
adhibuerunt liberi luctu repletissimi omne pietatis officium,
adhibuit Experientissimus Medicus omnem solertiam, verum
enim vero persenserunt, hominem vim ab alto trahentem se-
qui debere, & æquū esse ne homini displiceat, quæ Deo placent.
Utī autem Nos, de omnium in has exequias affectu, non dubitamus, ita
singulos eā, quā par est, humanitate rogamus, velint erga familiam
hanc laudatissimam affectum, erga pie defunctam hanc matronam
nobilissimam ultimum honorem, erga mœstissimum maritum, libe-
rosq; mœstissimos condolentiam ac benevolentiam in hac funeris dedu-
ctione contestari. Ite ergo, Clives Academicí, exequias, iie quo, &
quam faventer cupiatis justissimè mœrentibus, honorata simul & fre-
quenti vestrā præsentia ostendite.

P. P. Rost. sub sigill. Acad. 17. April. Anno 1667.

nus fuit, Nobilis DN. ANTONIUS Sithman /
in Electoratu Brandenburgico, fidelissimus ac diligenter
via Paterna integris ac uncontaminatis moribus, No-
DN. CATHARINA von Schosseß. Proavus M-
tique virtutis ac fidei, DN. DANIEL Dehmbeke /
apud Lubizenses in Megapolii prudentissimus. Pr-
Femina optimi exempli, CATHARINA Schri-
bonestissimis ac omnino inculpatis Parentibus, pieni-
sibus ac animo jam licita, die 25. Septembr. circa a-
nam Anno 1615. illi Wixendorff / ortum duxit: die
proximi Mensis, Christianismo insignita, & tincta
inserta, ejus haud postremum extitit membrum.
virtutibus fulgere occipit, quibus sexus sequior mira-
debetemque ornari conservit. Nam & ab ineun-
mâ fide atq; diligentia, à Parentibus per Preceptorum
imbuita, ac educateata, iûm legere, iûm scribere didic-
meticam sollicitè tractavit. Rei autem domesticâ
claruit, ut, quibus fama ejus & vita notitia fuit, no-
ti, talem eam fuisse Matrem familias, ut que oppo-
manu, ita & omnia intra frugalitatis fines scitè proba-
rit. Anno 1640. DN. D. FRIDERICO Clatten-
lenburgico, optimè merito, jam beatissime uxoriu-
exhibenti, notaq; virtutis desiderium lacrymis &
stanti, in nomine S. S. Trinitatis, usq; ad benedictionem
sacerdotalem, sponsata, postea cum eodem, die 2-
1643. in Arce, qua est NeuenBuccov, clementissimo
nuptiale sacrum auspicio omni celebravit. Co-
nio, benedictio Divini Numinis non defuit, siquidem
concessu, diversi sexus liberos suscepserunt. Prima
RINA DOROTHEA, die 17. Maii anno 1644. te-
troivit vitam, jam vero Nobilissimo Strenuo ac For-
ZACHARIAE Holsten / Regie Majest. Sveciae
tur, Generali Adjutanti, & in Elaber Hærediarum
Januar. nupta est; quorum matrimonium Deus T-
hacenus fecit, felici successu secundet. Anno 1644.

fol 3

